

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПРОЄКТ

Біоекологія та відновлення довкілля

(назва освітньої програми)

перший (бакалаврський)

(назва рівня вищої освіти)

бакалавр

(назва ступеня, що присвоюється)

галузь знань

Е Природничі науки, математика та статистика

(шифр та назва галузі знань)

спеціальність

Е1 Біологія та біохімія + Е2 Екологія

(код та найменування спеціальності)

Харків – 2026 р.

ПЕРЕДМОВА

ВНЕСЕНО

кафедрою зоології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

Гарант: Ярис Олена Олегівна, PhD зі спеціальності 091 Біологія, доцент кафедри зоології

Члени:

1. Чаплигіна Анжела Борисівна доктор біологічних наук, професор, завідувачка кафедри зоології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
2. Леонтєв Дмитро Вікторович доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
3. Маркіна Тетяна Юріївна доктор біологічних наук, професор, професор кафедри зоології ХНПУ імені Г. С. Сковороди;
4. Ликова Ірина Олександрівна кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології
5. Мухіна Ольга Юліївна кандидат біологічних наук, доцент кафедри зоології
6. Комісова Тетяна Євгенівна кандидат біологічних наук, професор, завідувачка кафедри анатомії та фізіології людини імені Я.Р. Синельникова ХНПУ імені Г. С. Сковороди
7. Шупова Тетяна Віталіївна кандидат біологічних наук, завідувачка відділом динаміки популяцій. с.н.с., Інститут еволюційної екології НАН України
8. Черкаська Ірина Сергіївна директор Регіонального ландшафтного парку «Диканський»
9. Надточій Галина Семенівна науковий співробітник Сектору досліджень територій особливої охорони, Український науково-дослідний інститут екологічних проблем» (УКРНДІЕП)
10. В'юнник Віталій здобувач III рівня ВО за спеціальністю E1 Біологія та біохімія

РЕЦЕНЗІЇ-ВІДГУКИ зовнішніх стейкхолдерів:

**Профіль освітньої програми «Біоекологія та відновлення довкілля»
зі спеціальності Е1 Біологія та біохімія + Е2 Екологія**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, факультет природничої, спеціальної і здоров'язбережувальної освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр освіти за спеціальністю «Е1 Біологія та біохімія + Е2 Екологія»
Професійна кваліфікація	-
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма « Біоекологія та відновлення довкілля », першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Е1 Біологія та біохімія + Е2 Екологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, EQ-EHEA –перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність атестату про повну загальну середню освіту або диплому молодшого спеціаліста за даною чи спорідненою спеціальністю в межах галузі знань Е Природничі науки, математика та статистика за умов визначення рівня відповідності диплому бакалавра, магістра (ОКР спеціаліста).
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2026-2030 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://smc.hnpu.edu.ua/osvitni-prohramy
2. Мета освітньої програми	
Мета ОП полягає у формуванні конкурентоспроможного фахівця, здатного інтегрувати знання з біології, біохімії та екології для вирішення практичних завдань з охорони, моніторингу та відновлення довкілля, застосовуючи сучасні лабораторні, польові та аналітичні методи дослідження, принципи сталого природокористування й екологічної безпеки.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність: Е1 Біологія та біохімія + Е2 Екологія Спеціалізація (за наявності):
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма прикладного спрямування, орієнтована на підготовку фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сферах біології, біохімії, екології, охорони довкілля та відновлення природних систем із використанням сучасних методів дослідження живих організмів, екосистем і компонентів навколишнього середовища.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Освітня програма зосереджена на підготовці фахівців, здатних інтегрувати сучасні знання з біології, біохімії та екології для дослідження живих систем, оцінювання екологічного стану довкілля та розроблення науково обґрунтованих рішень щодо збереження і відновлення природних ресурсів. Основний фокус програми спрямований на формування компетентностей у сфері екологічного моніторингу, біоіндикації, аналізу біологічного

	різноманіття, вивчення біохімічних механізмів адаптації організмів до змін середовища та застосування сучасних методів відновлення природних і антропогенно порушених екосистем. Особливістю програми є поєднання фундаментальної природничої підготовки з практичним досвідом лабораторних і польових досліджень, орієнтованих на вирішення актуальних екологічних проблем, зокрема відновлення довкілля в умовах техногенного навантаження, кліматичних змін та наслідків воєнного впливу. Програма формує готовність випускників до професійної діяльності у сфері екологічної безпеки, природоохоронного управління, біотехнологічного супроводу відновлювальних процесів і реалізації принципів сталого розвитку.
Особливості програми	Інтеграція знань із біології, біохімії та екології для підготовки фахівців, здатних комплексно оцінювати стан живих систем і довкілля, виявляти наслідки антропогенного впливу та обґрунтовувати шляхи відновлення природних екосистем. Програма поєднує фундаментальну природничу підготовку з прикладною екологічною орієнтацією та формує компетентності у сфері збереження біорізноманіття, екологічного моніторингу, біоіндикації, біоремедіації й рекультивації порушених територій. Відмінною рисою програми є значна практична складова: лабораторні дослідження, польові практики, аналіз природних об'єктів, оцінка якості компонентів довкілля, робота із сучасними методами біологічного й екологічного аналізу. Особлива увага приділяється формуванню навичок застосування біотехнологічних і природоохоронних підходів для відновлення екосистем в умовах техногенного навантаження, кліматичних змін і сучасних екологічних викликів. Програма враховує актуальні потреби України у сфері екологічної безпеки, раціонального природокористування та відновлення довкілля, зокрема в умовах негативного впливу воєнних дій на природні ресурси й екосистеми.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники освітньої програми можуть здійснювати професійну діяльність у сфері біології, екології, охорони довкілля, екологічного моніторингу, природокористування, біотехнологій, лабораторного контролю якості компонентів довкілля, а також працювати в науково-дослідних установах, природоохоронних організаціях, екологічних службах підприємств, установах заповідної справи, органах державного управління та місцевого самоврядування. Біолог (2133.1), Еколог (2141.1), Спеціаліст із охорони навколишнього середовища (2142.1), Інспектор екологічного контролю (2142.2), Лаборант природничо-наукових лабораторій (3112.1), Науковий співробітник у сфері екології та охорони довкілля (2143.1), Спеціаліст з відновлення екосистем / рекультивації (2142.3)
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття кваліфікацій за іншими спеціальностями та/або спеціалізаціями в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Навчання у програмі ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному, студентськоцентричному та прикладному підходах, спрямованих на формування професійних компетентностей здобувачів у галузях біології, біохімії, екології та відновлення довкілля. Програма забезпечує підготовку фахівців, здатних проводити комплексні лабораторні та польові дослідження, оцінювати стан природних і техногенно порушених екосистем, здійснювати екологічний моніторинг, розробляти та впроваджувати природоохоронні, відновлювальні та біотехнологічні заходи з урахуванням сучасних викликів України. Лекційні заняття мають проблемно-пошуковий характер і передбачають

	<p>застосування методів аналізу, синтезу, порівняння, моделювання, аналогії, абстрагування, конкретизації, а також системного, історичного та логічного підходів. Практичні заняття проводяться у малих групах, у лабораторіях і на польових станціях, із використанням сучасних інформаційних, аналітичних та цифрових технологій для збору, обробки, моделювання даних та проведення експериментальних і польових досліджень.</p> <p>Самостійна робота здобувачів забезпечується через електронні лекції, методичні вказівки, практичні завдання, кейси та проекти з реальних екологічних і відновлювальних програм. Особливий акцент робиться на особистісному саморозвитку, формуванні навичок самостійного науково-дослідного пошуку та готовності до безперервного професійного навчання та підвищення кваліфікації протягом життя.</p> <p>Дистанційне навчання і зворотний зв'язок реалізуються через онлайн-платформи (Moodle, Google Classroom), месенджери (Viber, WhatsApp) та соціальні мережі (Facebook, Instagram). Прямий відеозв'язок, конференції, лекції та консультації проводяться на платформі Google Meet, а студентам повідомляються дати, час проведення та посилання на записані матеріали через e-mail.</p> <p>Особливістю програми є поєднання фундаментальної підготовки з практичними дослідженнями та участю в реальних природоохоронних та відновлювальних проєктах, що забезпечує готовність випускників до ефективної професійної діяльності в Україні та підвищує їх конкурентоспроможність на ринку праці.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювання навчальних досягнень за 100-бальною шкалою; - оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; - критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок, які оприлюднюються заздалегідь; - оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур. <p>Система оцінювання здійснюється через такі види контролю з накопиченням отриманих балів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточний (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи); - підсумковий: усні та письмові екзамени, заліки, захисти звітів з практик, курсових робіт, самоконтроль. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері біоекології та відновлення довкілля, що передбачає застосування законів, теорій та методів біологічних і екологічних наук у професійній діяльності або у процесі навчання, та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.</p>

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК07. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК09. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК10. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо з метою збереження природного навколишнього середовища.</p> <p>ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК12. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.</p> <p>ЗК13. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК14. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК15. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК16. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p>	<p>СК01. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах.</p> <p>СК02. Здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності, онто- та філогенезу живих організмів.</p> <p>СК03. Здатність до аналізу механізмів збереження, реалізації та передачі генетичної інформації в організмів.</p> <p>СК04. Здатність аналізувати результати взаємодії біологічних систем різних рівнів організації, їхньої ролі у біосфері та можливості використання у різних галузях господарства, біотехнологіях, медицині та охороні навколишнього середовища.</p> <p>СК05. Здатність демонструвати знання механізмів підтримання гомеостазу біологічних систем.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати міждисциплінарні знання з біології, математики, фізики, хімії та суміжних наук для вирішення конкретних екологічних та біоекологічних завдань, з урахуванням теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>СК07. Здатність демонструвати базові теоретичні знання в галузі біологічних наук та на межі предметних галузей, а також критично осмислювати основні теорії, методи та принципи природничих наук для їх застосування у професійній діяльності.</p> <p>СК08. Здатність до критичного осмислення новітніх розробок у галузі Е Природничі науки, математика та статистика та професійній діяльності, а також застосування знань сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>СК09. Здатність усвідомлювати необхідність збереження біорізноманіття, охорони навколишнього середовища та раціонального</p>

	<p>природокористування, а також оцінювати вплив техногенних процесів на стан довкілля і виявляти екологічні ризики, пов'язані з виробничою діяльністю.</p> <p>СК10. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.</p> <p>СК11. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.</p> <p>СК12. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>СК13. Здатність до участі в розробці системи управління та поведження з відходами виробництва та споживання.</p> <p>СК14. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>СК15. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>СК16. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p> <p>СК17. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p>
--	---

7. Програмні результати навчання

<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР01. Розуміти основні концепції, теорії, закони біології, екології та суміжних природничих наук, а також їх роль у забезпеченні сталого розвитку та відновлення довкілля.</p> <p>ПР02. Знати структурну організацію біологічних систем на молекулярному, клітинному, організмовому та екосистемному рівнях.</p> <p>ПР03. Розуміти механізми збереження, реалізації та передачі генетичної інформації та їх значення в еволюційних і екологічних процесах.</p> <p>ПР04. Знати основи систематики, біорізноманіття та методи ідентифікації організмів (вірусів, прокариотів, еукаріотів).</p> <p>ПР05. Розуміти будову, функції та механізми регуляції життєдіяльності організмів, включаючи імунні процеси та підтримання гомеостазу.</p> <p>ПР06. Аналізувати взаємодії організмів різних рівнів організації між собою та з абіотичними чинниками середовища.</p> <p>ПР07. Оцінювати роль біологічних систем у біосферних процесах трансформації речовин і енергії.</p> <p>ПР08. Виявляти фактори формування біо- та ландшафтного різноманіття.</p> <p>ПР09. Аналізувати форми взаємовідносин між мікро- та макроорганізмами.</p> <p>ПР10. Планувати, виконувати, аналізувати та презентувати результати експериментальних, польових і лабораторних досліджень.</p> <p>ПР11. Застосовувати сучасні методи визначення структурних і функціональних характеристик біологічних систем.</p> <p>ПР12. Обґрунтовувати вибір методів дослідження, включаючи математичні моделі, ГІС-технології та програмне забезпечення.</p> <p>ПР13. Використовувати фізико-хімічні підходи для аналізу біомолекул, їх структури, властивостей і енергетики процесів.</p> <p>ПР14. Проводити пошук, аналіз та критичну оцінку наукової інформації.</p> <p>ПР15. Розуміти принципи управління природоохоронною діяльністю та екологічними проектами.</p> <p>ПР16. Застосовувати екологічні закони та принципи раціонального природокористування.</p> <p>ПР17. Оцінювати вплив антропогенних факторів і технологічних процесів на довкілля.</p> <p>ПР18. Прогнозувати наслідки реалізації природоохоронних заходів та екологічних проектів.</p>
---	--

	<p>ПР19. Брати участь у розробці та впровадженні заходів з відновлення довкілля, управління відходами та збереження біорізноманіття.</p> <p>ПР20. Застосовувати системи моніторингу та нормування антропогенного навантаження</p> <p>ПР21. Дотримуватися принципів біоетики, біобезпеки та екологічної безпеки.</p> <p>ПР22. Реалізовувати вимоги екологічного законодавства та оцінювати правові аспекти природоохоронної діяльності.</p> <p>ПР23. Усвідомлювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження біоекологічних технологій.</p> <p>ПР24. Спілкуватися державною та іноземною мовами з використанням професійної термінології.</p> <p>ПР25. Презентувати результати досліджень фаховій аудиторії та широкому загалу.</p> <p>ПР26. Формувати ефективні комунікаційні стратегії у сфері екології.</p> <p>ПР27. Приймати обґрунтовані рішення щодо вирішення екологічних проблем, у тому числі в умовах невизначеності.</p> <p>ПР28. Працювати самостійно та в команді з дотриманням професійної відповідальності.</p> <p>ПР29. Брати участь у громадських обговореннях екологічних питань та формуванні природоохоронної політики.</p> <p>ПР30. Підвищувати професійний рівень через освіту та самоосвіту.</p> <p>ПР31. Усвідомлювати цінності сталого розвитку, демократії та відповідальності перед суспільством.</p> <p>ПР32. Вести здоровий спосіб життя та популяризувати екологічну культуру.</p>
<p>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійним умовам впровадження освітньої діяльності закладів освіти.</p> <p>Група забезпечення ОП складається із 25 НПП:</p> <ul style="list-style-type: none"> – докторів наук – 5 (20%); – кандидатів наук – 15 (60%); – ст. викладачів – 5 (20%). <p>Усі викладачі раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації (в закладах вищої освіти України та за кордоном). Залучаються викладачі-практики.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Аудиторії та спеціалізовані навчальні лабораторії оснащені мультимедійним обладнанням; комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет та професійного програмного забезпечення для біологічного та екологічного моделювання, статистичного аналізу та ГІС-технологій. У навчальній та науково-дослідній діяльності активно використовуються колекції біологічних об'єктів, зоологічні та ботанічні зібрання, гербарії, живі лабораторні культури, мікроорганізми та моделі екологічних систем, що сприяє формуванню практичних навичок у сфері біоекології та відновлення довкілля. На факультеті функціонують навчально-наукові музеї: зоологічний, анатомічний та ботанічний, які використовуються в освітньому процесі для забезпечення наочності та поглиблення знань здобувачів. Окремі види навчальних занять і практичної підготовки проводяться на базі ботанічного саду, що дозволяє здійснювати спостереження за природними об'єктами та набувати навичок відновлення екосистем. Польові практики організуються на базі спортивно-оздоровчого табору «Гайдари» та ботанічного саду, де студенти виконують польові дослідження, збір біологічного матеріалу, моніторинг стану біорізноманіття та оцінку антропогенного впливу на природні системи.</p>

	<p>Для проведення наукових проєктів та експериментів здобувачі освіти мають доступ до сучасного лабораторного обладнання: мікроскопи, а також електронні ресурси для дистанційного доступу до наукової інформації. Здобувачі освіти забезпечуються місцями в гуртожитках. Для підтримання фізичного та соціального розвитку функціонують спортивний зал, відкриті спортивні майданчики, спортивні секції та культурно-мистецькі центри. На території закладу діють пункти харчування, які забезпечують належний рівень обслуговування та різноманітне меню.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ХНПУ імені Г.С. Сковороди: http://hnpu.edu.ua/ - офіційний сайт природничого факультету: http://hnpu.edu.ua/uk/fac-prirodn - точки бездротового доступу Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - навчально-інформаційний портал на базі платформи Moodle (http://lms.hnpu.edu.ua) - сайт наукових праць (http://nauka.hnpu.edu.ua); - електронна бібліотека (http://lib.hnpu.edu.ua); - навчально-методичні комплекси дисциплін; програми практик.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Оцінювання результатів навчання та академічних досягнень приведено у відповідність до Європейської кредитної системи і співвідносно із національною шкалою оцінювання, що уможливорює взаємозарахування кредитів між різними університетами країни.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди має укладені договори з університетами світу, зокрема у межах освітньої програми здійснюється співпраця з впровадження міжнародної мобільності з Поморською академією (м. Слупськ, Польща).</p> <p>Здобувачі мають можливість пройти онлайн-курси на платформах Prometheus, Intela, IBM, Coursera; долучатися до програм Erasmus+, Fulbright Research and Development Program.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>У межах ліцензійного обсягу спеціальності</p>

**2. Структурно-логічна схема
2.1 Перелік освітніх компонент ОП**

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОК			
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3	залік
ОК 2.	Політично-правові студії	3	залік
ОК 3.	Філософія	3	іспит
ОК 4.	Іноземна мова	5	іспит
ОК 5.	Інформаційні технології в біоекології	3	залік
ОК 6.	Здоров'я та безпека людини	4	залік
ОК 7.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК 8.	Загальна біологія	5	іспит
ОК 9.	Математичні методи та статистика в біоекології	3	залік
ОК 10.	Фізика з основами біофізики	3	залік
ОК 11.	Загальна та екологічна хімія	4	іспит
ОК 12.	Біохімія	3	іспит
ОК 13.	Молекулярна біологія	4	іспит
ОК 14.	Генетика з основами селекції	4	іспит
ОК 15.	Ботаніка	6	залік/ іспит
ОК 16.	Зоологія	6	залік/ іспит
ОК 17.	Мікробіологія	4	іспит
ОК 18.	Мікологія	3	іспит
ОК 19.	Геологія з основами геохімії	3	іспит
ОК 20.	Ґрунтознавство	3	іспит
ОК 21.	Фізіологія рослин	4	іспит
ОК 22.	Фізіологія тварин	4	іспит
ОК 23.	Фізіологія стресу і адаптацій	3	залік
ОК 24.	Загальна екологія	4	іспит
ОК 25.	Екологія популяцій та екосистем	5	іспит
ОК 26.	Біоекологія	4	іспит
ОК 27.	Біоетика та біоекологічна безпека	3	залік
ОК 28.	Оцінка впливу на довкілля	4	іспит
ОК 29.	Урбоекологія	3	залік
ОК 30.	Моніторинг довкілля	4	залік
ОК 31.	Рекультивация порушених територій	4	залік
ОК 32.	Відновлення біорізноманіття	4	іспит
ОК 33.	Екологічна реабілітація територій	4	іспит
ОК 34.	Відновна екологія	4	іспит
ОК 35.	Природоохоронне законодавство та екологічне право	3	іспит
ОК 36.	Управління природоохоронними проєктами	3	залік
ОК 37.	ГІС в біоекології	4	іспит
ОК 38.	Методи польових досліджень	3	залік
ОК 39.	Моделювання екосистем	4	залік
ОК 40.	Курсова робота	3	залік
ОК 41.	Навчально-польова практика з біології	6	залік
ОК 42.	Навчально-польова практика з екології	6	залік
ОК 43.	Виробнича практика	6	залік

ОК 44.	Виробнича (переддипломна) практика	6	залік
ОК 45.	Кваліфікаційна робота	6	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Дисципліни вільного вибору			
1	2	3	4
ВД	Дисципліни за вибором студента		
Загальний обсяг вибіркового компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Назва компонентів освітньої програми за семестрами

Код ОК	Назва компонентів освітньої програми	Кількість кредитів
<i>I семестр</i>		
ОК 1.	Україна: історія і сучасні реалії	3
ОК 4.	Іноземна мова	2
ОК 5.	Здоров'я та безпека людини	4
ОК 6.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
ОК 8.	Загальна біологія	5
ОК 11.	Загальна та екологічна хімія	2
ОК 15.	Ботаніка	3
ОК 16.	Зоологія	3
<i>II семестр</i>		
ОК 2.	Політично-правові студії	3
ОК 5.	Іноземна мова	3
ОК 6.	Інформаційні технології в біоекології	3
ОК 9.	Математичні методи та статистика в біоекології	3
ОК 11.	Загальна та екологічна хімія	2
ОК 15.	Ботаніка	3
ОК 16.	Зоологія	3
ОК 19.	Геологія з основами геохімії	3
ОК 24.	Загальна екологія	4
ОК 38.	Методи польових досліджень	3
ОК 41.	Навчально-польова практика з біології	6
<i>III семестр</i>		
ОК 10.	Фізика з основами біофізики	3
ОК 18.	Мікологія	3
ОК 20.	Ґрунтознавство	3
ОК 25.	Екологія популяцій та екосистем	5
ОК 35.	Природоохоронне законодавство та екологічне право	3
<i>IV семестр</i>		
ОК 12.	Біохімія	3
ОК 9.	Мікробіологія	4
ОК 32.	Відновлення біорізноманіття	4
ОК 37.	ГІС в біоекології	4
ОК 42.	Навчально-польова практика з екології	6
<i>V семестр</i>		
ОК 13.	Молекулярна біологія	4
ОК 21.	Фізіологія рослин	4
ОК 26.	Біоекологія	4

OK 35.	Відновна екологія	4
OK 40.	Курсова робота	3
<i>VI семестр</i>		
OK 3.	Філософія	3
OK 14.	Генетика з основами селекції	4
OK 22.	Фізіологія тварин	4
OK 27.	Біоетика та біоекологічна безпека	3
OK 28.	Оцінка впливу на довкілля	4
OK 43.	Виробнича практика	6
<i>VII семестр</i>		
OK 31.	Моніторинг довкілля	4
OK 33.	Екологічна реабілітація територій	4
OK 36.	Управління природоохоронними проєктами	3
OK 39.	Моделювання екосистем	3
<i>VIII семестр</i>		
OK 23.	Фізіологія стресу і адаптацій	3
OK 29.	Урбоекологія	3
OK 30.	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3
OK 31.	Рекультивация порушених територій	4
OK 44.	Виробнича практика (переддипломна)	6
OK 45.	Кваліфікаційна робота	6

2.3. Базова загальновійськова підготовка (БЗВП)

Базова загальновійськова підготовка регламентується статтею 6 Закону України «Про основи національного спротиву»; статтею 10¹ Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»; Порядком проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 734 від 21 червня 2024 року.

Базову підготовку проходять громадяни України чоловічої статі, які навчаються за денною формою здобуття освіти. Від проходження базової підготовки звільняються ті з них, які:

- визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;
- до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- проходили військову службу;
- мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності.

Не проходять базову підготовку:

Базова загальновійськова підготовка регламентується статтею 6 Закону України «Про основи національного спротиву»; статтею 10¹ Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»; Порядком проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України № 734 від 21 червня 2024 року.

Базову підготовку проходять громадяни України чоловічої статі, які навчаються за денною формою здобуття освіти. Від проходження базової підготовки звільняються ті з них, які:

- визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби;
- до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах;
- проходили військову службу;
- мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності.

Не проходять базову підготовку:

- здобувачі вищої освіти, які здобувають освіту за іншими (крім денної) формами здобуття освіти, включаючи поєднані;
- здобувачі вищої освіти – іноземні громадяни.

Інших причин звільнення від базової підготовки законодавством не передбачено. Постійне перебування здобувача освіти на тимчасово окупованій території є підставою для перенесення проходження БЗВП на наступний рік навчання.

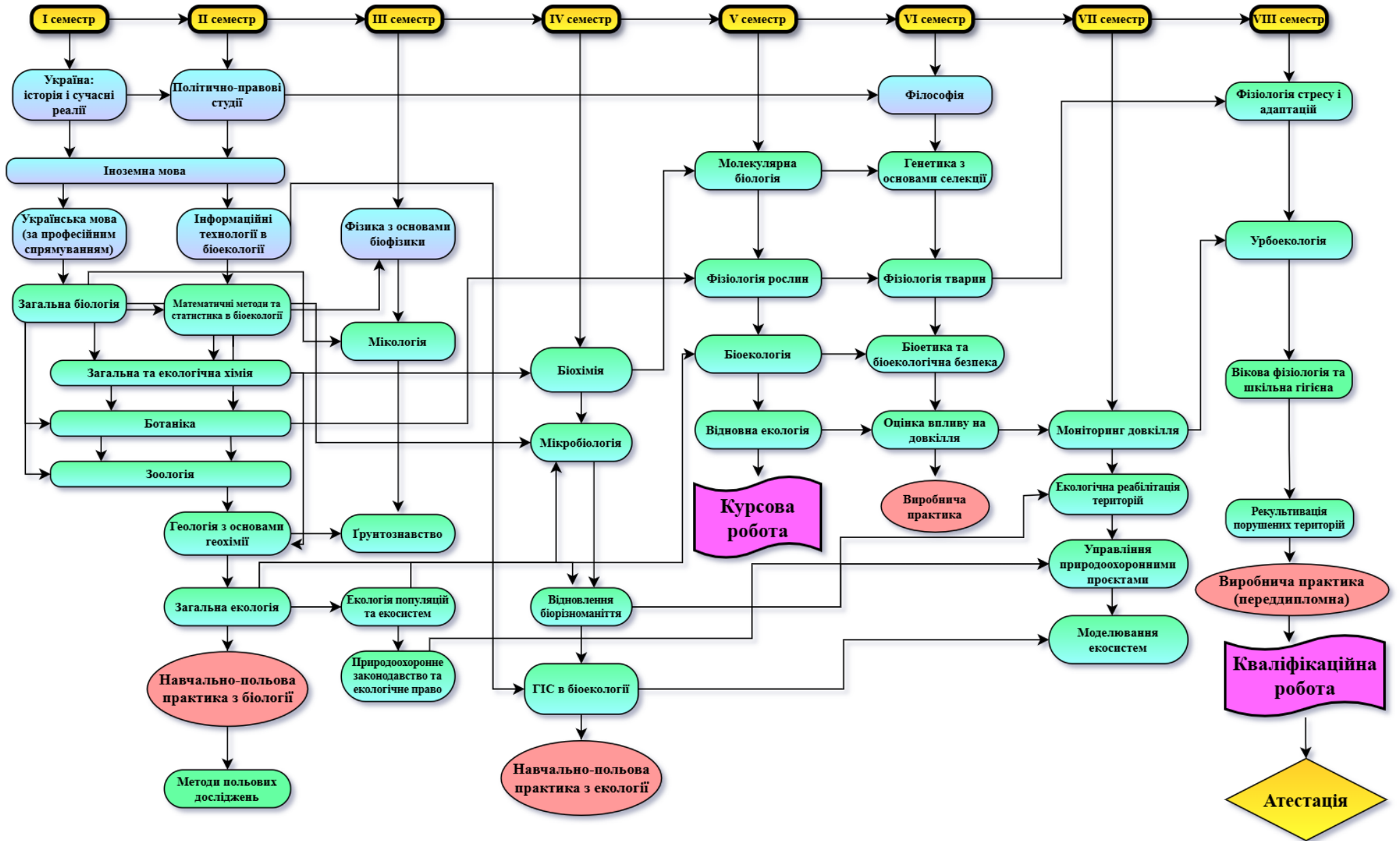
Здобувачі освіти жіночої статі – громадянки України, які здобувають освіту за денною формою здобуття освіти можуть проходити базову підготовку добровільно на підставі особистої заяви.

Теоретичну підготовку БЗВП проходять здобувачі вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти на другому році навчання. Здобувачі вищої освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та освітнього ступеня молодшого бакалавра (на основі НРК5) проходять БЗВП на першому році навчання при вступі зі скороченим строком навчання або на другому році навчання при вступі без скорочення строку навчання.

Базова підготовка включається до освітніх програм і навчальних планів закладів вищої освіти усіх форм власності як окрема навчальна дисципліна і складається з теоретичної підготовки в обсязі 3 кредитів ЄКТС, яка проводиться в цих закладах освіти, та практичної підготовки в обсязі 7 кредитів ЄКТС.

До індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, для яких згідно із законом проходження базової підготовки є обов'язковою, або які її проходять добровільно на підставі особистої заяви, включається дисципліна вільного вибору «Теоретична підготовка БЗВП» в обсязі 3 кредитів ЄКТС. Індивідуальний навчальний план є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти.

2.4 Структурно-логічна схема вивчення освітніх компонентів

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Державна атестація освітньої програми «**Біоекологія та відновлення довкілля**» спеціальностей Е1 «Біологія та біохімія» + Е2 «Екологія» проводиться відповідно до «Положення про організацію та проведення атестації на здобуття освітнього ступеня бакалавр і магістр» і передбачає (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normal_dokum/Piojenn/Polozhennia%20pro%20orhanizatsiiu%20ta%20provedennia%20atestatsii%20na%20zdobuttia%20osvitnoho%20stupenia%20bakalavr%20i%20mahistr.pdf) у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Захист кваліфікаційної роботи передбачає оцінювання результатів навчання, визначених освітньою програмою. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Кваліфікаційна робота має бути виконана на засадах академічної доброчесності і має бути розміщена у електронному репозитарії ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми «Біоекологія та відновлення довкілля»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК15
ІК					+	+		+	+		+	+	+	+	+
ЗК1		+													
ЗК2						+		+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6					+				+	+	+	+	+	+	+
ЗК7					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8								+		+	+	+			+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10								+	+		+			+	+
ЗК 11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 12					+			+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК13				+				+	+	+	+	+	+	+	
ЗК14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК1					+				+						
СК2															+
СК3													+	+	
СК4					+				+						
СК5															
СК6					+	+			+	+	+	+	+	+	
СК7								+	+				+	+	+
СК8					+								+	+	
СК9															
СК10															
СК11															
СК12					+										
СК13					+				+						
СК14															
СК15															
СК16															
СК17															

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні (фахові, предметні) компетентності; ОК – Освітні компоненти.

	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1												+			+
ЗК2												+	+		
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК1													+		+
СК2	+	+	+			+	+	+	+	+					
СК3															
СК4													+	+	+
СК5	+						+		+						
СК6															
СК7	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК8															+
СК9									+	+	+	+	+	+	+
СК10															+
СК11													+		+
СК12									+	+	+	+	+	+	+
СК13															
СК14															
СК15												+	+	+	
СК16															+
СК17															+

ІК – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні (фахові, предметні) компетентності; ОК – Освітні компоненти.

	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	OK 45
IK	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1					+					+	+	+	+	+	+
ЗК2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК8	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+
ЗК9	+	+	+	+	+	+	+	+	+						
ЗК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК11	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК12	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК15	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК16	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК1	+						+	+	+		+	+			
СК2															
СК3															
СК4	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
СК5		+		+											
СК6															
СК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК8	+	+	+	+	+	+	+		+	+					+
СК9	+	+	+							+	+				+
СК10	+	+	+			+									
СК11										+	+				+
СК12	+	+	+												
СК13		+	+	+	+	+									
СК14							+	+	+						
СК15						+			+						
СК16	+		+												
СК17	+		+												

IK – Інтегральна компетентність; ЗК – Загальні компетентності; СК – Спеціальні (фахові, предметні) компетентності; ОК – Освітні компоненти.

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
(ПРН) відповідними компонентами освітньої програми «Біоекологія та відновлення довкілля»**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15
ПРН 1								+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2								+					+		+
ПРН 3													+	+	
ПРН 4								+							+
ПРН 5						+						+			
ПРН 6															
ПРН 7								+				+			
ПРН 8															
ПРН 9								+							
ПРН 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11								+							+
ПРН 12									+						
ПРН 13										+	+	+			
ПРН 14					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15															
ПРН 16															
ПРН 17															
ПРН 18															
ПРН 19															
ПРН 20															
ПРН 21															
ПРН 22															
ПРН 23					+										
ПРН 24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 25															
ПРН 26					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 27					+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 29								+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 30	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 31	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 32						+									

ОК – Освітні компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30
ПРН 1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+						+	+	+				
ПРН 3															
ПРН 4	+	+	+						+	+					
ПРН 5	+						+								
ПРН 6				+	+				+	+	+				
ПРН 7											+			+	
ПРН 8													+		+
ПРН 9		+													
ПРН 10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 11	+	+	+												
ПРН 12															
ПРН 13															
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15												+			
ПРН 16												+			
ПРН 17												+	+		+
ПРН 18															
ПРН 19															
ПРН 20													+		+
ПРН 21										+		+			
ПРН 22												+	+	+	+
ПРН 23															
ПРН 24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 25															
ПРН 26	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 27	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 29	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 30	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 31	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 32												+			

OK – Освітні компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39	ОК 40	ОК 41	ОК 42	ОК 43	ОК 44	ОК 45
ПРН 1	+	+	+	+							+	+	+		
ПРН 2															
ПРН 3															
ПРН 4															
ПРН 5															
ПРН 6															
ПРН 7											+	+	+		
ПРН 8	+	+	+	+							+	+	+		
ПРН 9															
ПРН 10										+	+	+	+	+	+
ПРН 11															
ПРН 12							+								
ПРН 13															
ПРН 14	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 15			+		+	+									
ПРН 16															
ПРН 17					+	+									
ПРН 18						+									
ПРН 19	+	+	+	+	+	+					+	+			
ПРН 20						+									
ПРН 21											+	+			
ПРН 22	+	+	+	+	+										
ПРН 23															
ПРН 24	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 25										+	+	+	+	+	+
ПРН 26	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 27	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 28	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 29	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 30	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 31	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 32					+	+				+	+	+			+

ОК – Освітні компоненти; ПРН – Програмні результати навчання

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-04-07-uvaga!-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya>
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
7. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>
8. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій. Додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>
9. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 та описів предметних областей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів освіти: / Наказ Міністерства освіти і науки України від 31.12.2025 р. № 1734. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://old.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_dep/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%9C%D0%A0%20%D0%9E%D0%9F%D0%9E.pdf